PANTALEONE

3 Schriften

1870

39612 (A) 1
K +39614
+39611
N. VI.
17/P
DR. ERNST DARMSTAEDTER
No. 1095
COLLECTION

Dr Ernst Darmstaedter

BIFOLIUM METALLICUM,

ſeu

Medicina duplex, pro metallis & hominibus infirmis, â Proceribus Artis Hermeticæ, ſub Titulo

Lapidis Philoſophici,

inventa, elaborata & poſteritati transmiſſa, jam verò

Denuò recognita, cum omnibus circumſtantiis, requiſitis & manipulationibus, ſine dolo, methodicè tradita, & hujus divinæ Scientiæ amatoribus propoſita

à

Pantaleone,
Hermeticæ Sophiæ perito.

Proſtat Noribergæ, apud PAULI FŨRSTII Bibliopolæ b. m. viduam & hæredes.

M. DC. LXXVI.

Ad Momum.

LAudatur ab his, culpatur ab illi[s]
cognoſcitur â paucis; quare p[…]
nes te maneat libido reprehend[…]
cum inſcitiâ. Nolo placere illis, qu[…]
bus diſplicuiſſe laus eſt.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

DEO TRI-UNI SACRUM.

Omnipotens, æternum ac ineffa-bile Lumen, Fons & Origo omnis Sapientiæ ac Veritatis.

PLacuit divinæ Tuæ Majeſtati, pr... viam Creationis incomprehenſib... lis, abyſſum inexhauſtam Tu... Sapientiæ detegere, ac Tem... ipſum, per tot innumerabiles rerum ordine... patefacere, ſolâ verbi FIAT exhalatione ... corporificatione. Origo rerum omnium à T... ſicut in Te omnia iterùm deſinent, abſorbto ... culo; quod imprimis ego, Creaturarum Tu... rum ingratiſſima, fateri cogor; quantumv... enim, ab Adoleſcente, Sapientiam naturale... legendo, laborando, peregrinando, omniq; poſſi... bili ſolertiâ indeſagitatus continuò perquiſiv... rim, nec ullum vitæ ac ſanitatis diſcrimen fo... midaverim, nihilo tamen minus, retroſpiciens... ad perpeſſas anxietates & ſapientiæ ſcholaſti... nuditates, exclamare me oportet, cum Poetâ:

- - - ô quantum eſt in rebus inan...

& contrà cum Apoſtolo Paulo confiteri: qu... omne bonum & omne lumen Sapientiæ ve...

t deſuper à Patre luminum; aliquandò mediatè, liquandò immediatè. Utrũq; ex ſolâ Tuà gratiâ c clementiâ immerenter ſum expertus. Compla-uit enim Tuæ glorioſiſſimæ Majeſtati, ſolâ mentis lluſtratione, Comite labore improbo, absq; ullius ominis favore, mihi quaſi inſcio, ipſum apicem uguſtiſſimum venerabilis Sapientiæ Natu-alis largiri, retentâ tantùm poteſtate utendi d aliquot annos; in quem autem finem tàm ariam fortunam interea expertus fuerim, Tibi ſoli liquet. Apoſteriori autem adverto, uòd ex merâ Tuâ bonitate, & ad majorem ratiam in me miſerum collocandum, à praxi bſtractus fuerim. Si enim dives ſtatim fa-ctus fuiſſem, forſan ingluviei, deſidiæ & aliis nfirmitatibus humanis deditus, ulteriorem cientiam non appetiviſſem, ſed partâ conten-us vixiſſem.

Collibuit autem Tuæ Majeſtati, ex causâ mperſcrutabili, me depauperare, Tibiq; ccaſionem relinqvere, illud, quod reliqvum rat, ſcientiæ Divinioris, ſuper me indignum, mediatè tamen, effundere, & alteram quoque iam, quam humidam nominant Adepti, gra-ioſè communicare; ita ut jam nil penitus eſtet, quàm Tibi, miſericors ac benigniſſime Pater cœleſtis, immortales & æternas Gratias, ro hoc inæſtimabili theſauro perſolvere, cùm

annexâ devotiſſimâ petitione, vitam eòusq; prolongare, donec bonitatem Tuam abyſſalem ſatis deprædicare queam.

Ne autem hoc pretioſum Talentum mecum plane moriatur, & tamen veritas hujus Myſterii, quæ apud multos literaliter doctos, Revollaceos barbaricè, propriè inanes Philoſophos agonizare videtur, ſuo fonti, ad diſpenſandum reſtituatur; propterea pingue hoc Bifolium Tibi, ſanctiſſime Deus, adolere & cum egoitate mea abnegatione immolare volui. Dignetur Divina Tua Majeſtatis clementiſſimè à manu ſervi ſui viliſſimi accipere, quod pro cuſtodia impuri mundi minimè quadrat.

Reſignavi quidem voluntatem meam pleniſſimè in Tuam Divinam, ſed interim credo protectionem hujus opuſculi & directionem ab ævo conſvetam, quam & ego, pro meâ parte, avidiſſimè opto, rogo expeto.

Præfa-

Præfatio.

EDideram nuper ſub primitiis ſcribendi laceſſitis, binos fœtus, ejusdem conceptûs, Tumulum nempe Hermetis apertum & Examen Alchymiſticum, cum propoſito, nil amplius literarum in hoc genere commendare, ne Halophantæ potius, quàm Adepti, nomen merere aliis videar. Præſens enim ætas, pejor avis, dedit jam progeniem ita vitioſam, ut è mille hominibus vix unus veritatem ſectetur; ſed unusquisq;, legendo mea ſcripta, argumentatur à ſe ipſo ad me ita: Ego & omnes fermè in hâc civitate veritatem nunquam vel raro colimus, non quòd neſciamus, ſed quòd, ſicut moneta antiqua abrogata, nil amplius valet, propterea hic Pantaleon non erit ſolus veritatis, Promus-condus: Sunt nugæ, ſubtiles technæ, ſophiſticationes & impoſturæ. Forſan inveniet deſipientem, qui ipſi credit, nos non. Monſtret nobis aurum & argentum, quod ſuâ arte confecit, & tunc credimus, &c. &c.

Ita non tantum plebs, ſed etiam Magna-tes ſuo modulo ac pede, veritatis amato-res metiuntur. Quid mirum jam eſt, ſi to Impoſtores in hac ſcientia ubiq; ingruunt: Si enim unusquisq; præconceptâ opinion de aliis judicare vult, argumento à ſe ducto neceſſum ſanè eſt, mendacia excogitare, n veritati fiat injuria: ad minimum opus eſ ſe conformare opinioni iſtius, quem ambi re ſtatutum eſt.

Verùm enim verò, ſi ultimum ho temporis ſedimentum, jure Periodici cir culi, cum ſuo primo puncto, dignitate pat gaudere atq; ſic poſteà æterniſari debe prout hariolati ſunt aliqui ex Myſtagogi antiquis, ipſaq; ratio non obſcurè ſvade quòd omnia miracula naturæ ante ejus re ſolutionem innoteſcent, ſuumq; Creato rem laudabunt, parùm proficerem, ſi quo rundam ignorantium dentem lividum for midarem, & talentum meum deſuper col latum tacendo defoderem: eveniret enim procul dubio, quod Lapis angularis cœle ſtis, Salvator noſter, de veritate promulga vit, dicens: Si hi tacebunt, lapides loquen tur; aliusq; palmam mihi in hoc ſtadi currenti, præriperet, ac notam invidiæ erg genus proprium inureret. Propterea mu

tati

[ſ]atâ ſententiâ, repoſitum calamum iterùm arripere & prioribus duobus tertium hunc Tractatum adjungere, eòq; me apud Philoſophos veros inſinuare volui. Primus enim erat pro Tyronibus & grege errantium; ſecundus pro Magnatibus, ad coercendam bilis effuſionem contra hanc artem. Tertius hic eſt ultimus pro Adeptis, ut ſciant, me illis ſimilem & confratrem eſſe. Si priores pro fabula & inani curioſitate, ab imperitis interpretantur, ſicut non diffido, ſaltem hic Poſterior ab Adeptis pro genuino agnoſcetur, utpote quibus ſolis, deſcripta hæc duplex operatio, ex partium enumeratione ac modo procedendi facilè patebit. Interim tamen etiam non dubito, quod per hanc meam Bigam Philoſophi multi deviantes ad fontem veritatis Phyſicæ deducentur, ibiq; ſiticuloſam ſuam conſtitutionem explebunt. Artis oſoribus, & qui peccatis ac ſanguine aliorum vivere malunt, quàm manus carbonibus commaculare, ero nugivendulus & impoſtor: qui verò librorum lectionem cum ſtylange univerſali indefeſſè copulârunt ac multoties mineralium venenoſis halitibus ſuffumigati ſunt, nil tamen, niſi ipſum nihil, cum deſtructione ſanitatis & bonorum, merca-

ti ſunt, illi me benè, licetintra dentes loquentem, intelligent & retrorſum vela dabunt: Capient nimirum hi ſoli, quare tam ſæpè laterem lavârint, & quòd planè impoſſibilia moliti fuerint ineptis ſuis agentibus. Faxit Deus, ut unusquisq; ex his voto ſuo potiatur. Quantum ad me, Deum teſtor, cordium ſcrutatorem, quòd in hoc opuſculo candidè, non mutilatè, omnia illa, ſtylo tamen Philoſophico, tradiderim quæ ad patrandum hæc duo maxima Arcana requiruntur tam eſſentialiter, quàm accidentaliter. Qui poteſt capere, capiat & bene vivat,

Amen.

Cap.

Cap. I.

De Baſi ſeu Fundamento hujus Bifolii.

IN Schola reali Naturæ univerſalis, reciprocatio Entium circularis non peccat, eò quòd ipſum primum movens, Natura naturans, DEUS benedictus in ſecula, ab uno in trinum & ab hoc iterum in unum ſine fine terminatur & redit. Hinc ſapientiſſimus Rex Salomon edixit: Nil eſſe ſub Sole novi, ſed perpetuam rerum circulationem, per deſtructionem & ædificationem. Liquet hoc inter cætera etiam ex Reginâ omnium Diſciplinarum, Alchymiâ vulgò dictâ, quæ multoties latuit, rurſusq; emerſit, ac iterum, quaſi cum muſcis poſt tabulata, quandoq; intra muri repagula incluſa, delituit; nunquam tamen prorſus enecata fuit. Nimirum non defuerunt unquam ingenia, providente DEO, quæ hanc artem ſummo ſtudio laudabiliter inquirerent, ſicut etiam ſemper copioſa ubertas extitit hominum deſipientium & ſupinam negligentiam adorantium. Proinde hæc Divorum proles, aliquando in cunabulis adhuc jacens, ſepulta, iterumq; effoſſa, aliquando etiam, ſed rarò, ad virilem ætatem educata fuit.

In Monarchiâ Romanâ, ante centum aliquot annos, quantum ſcitur, floruit Lullius & Arnoldus, ſucceſſit dein, poſt inſterſtitium quoddam temporis, Augurellus, de quo fertur, quòd Leo X. Pontifex Romanus ipſi, pro dedica-

dicato ſuo pulcherrimo & pretioſiſſimo Poemate Alchymiſtico, obtulerit peram cum hoc annexo ſcommate : Si ſciret aurum ipſemet conficere , non indigeret niſi receptaculo. Quæ reſponſio quadrat ſicut pugnus ad oculum. Magna enim differentia eſt inter Theoriam & Praxin, inter principium & finem, interactum & potentiam. Non cuilibet contingit adire Corinthum eo momento , quo viam didicit , propter defectum commeatûs neceſſarii : ut neque ſequitur : Scio magiſterium Tincturæ metallicæ, ergò valeo practicare ; quia deeſſe poſſunt ſumtus , occaſio, locus, vires ac ſanitas. Inſulſa ergò argutia eſt objiciendi, ſi ſcis, ergò fac. &c.

Poſt Augurellum noſtra Alchymia oblivione longâ preſſa , tandem in Monaſteriis iterum emicuit, modò apud Germanos, modò apud Hiſpanos, ſicut ex hiſtoriis leviter apparet ; Donec ſeculo decimo quinto ex Germanis aſſurgeret Theophraſtus Paracelſus qui in hâc arte initiatus fuit à Trithemio Abbate Spanheimienſi, edoctus verò, ſicut ajunt in Oriente à Perſâ vel Græco.

Extincto hoc ſydere, ecclypſes iterum totales in Philoſophia demonſtratoria ſubortæ ſunt , accenſo infauſto Cometâ crinito, Thomâ Eraſto , Lotharingico Medico.

Hic vir, ceu in Philoſ. Ariſtotelicâ ſermocinali apprimè doctus , umbram fermè in ſol. faciens, noſtram veritatem Phyſicam realem omn

omni honore, imo vitâ ipsâ, Logiſmis ſuis privare conatus eſt: Quia verò verba & telæ ſunt arma inæqualia, proinde incolumis remanſit noſtra veritas, ſe intereà ſubtrahens ad ſua ſecuritatis latibula, & hoc animal disputax toti poſteritati doctæ altum cachinnum excitavit. Qui enim transmutationem metallorum inferiorum in aurum & argentum negat, eandem cerebri infirmitatem patitur cum illis, qui ante Columbi tempora Antipodes negârunt, ambo enim, ſi non ſunt ſtulti, ſaltem erunt Hypochondriaci.

Ab iſtis temporibus cœpit in Germania hæc ars diſputari. Literati enim, Eraſti veſtigiis inſiſtentes, vim concludendi verbalem & Syllogiſticam, quòd ſpecies rerum non poſſint transmutari, ob crimen læſæ Majeſtatis Naturæ & ipſius Creatoris, omni demonſtrationi præferebant, ſicut ante paucos annos etiamnum ſuſtinere voluit Conringius, vir literaliter doctiſſimus. Hûc accedebat, quôd Paracelſus, in vernaculâ, de ſuâ arte ſcripſerat, & propterea tanquam idiota indoctus à ſcholis magis contemnebatur; quaſi veritas non poſſet ſcribi, niſi Latinè. Hinc unusquisq; Magiſtellus vel Bacalaureus Philoſophiæ Ariſtotelicæ, ſua obtuſa ſpicula pro ſpecimine eruditionis, in Paracelſum ejusq; ſectatores dirigebat, omnesq; aliter ſentientes excœtu doctorum excludebantur. Quô etiam tantum effecerunt, ut vix non in

hunc

hunc usq; diem, viri benè docti & prudente hanc artem, coactè potius, quàm voluntari averſentur, ne ſcil. à Scholis pro indoctis & fatuis habeantur. Putant enim hæ, quòd Doctrina Ariſtotelica & Ars Chymica invicem ſint incompatibilia; unde etiam Principibu perſvaſerunt, Medicis illis, qui Chymiam colere præſumunt, non eſſe committendã vitam Regum, propter remedia Chymica violenta: quod quidem de vulgaribus Chymicis verum eſt, non de veris Philoſophis ſeu Adeptis: quos laudabiliter ore & re contra Scholas tutatus eſt, ante 40. annos, Helmontius Belga vir Parnaſſo & Veſuvio charus, id eſt literis & igne perdoctus; Si ipſi ſufficienter reſponderint, dico earum Profeſſoribus, quòd ſunt Dii ſed credo, quòd remanebunt homines. Sic ſe geſſerunt Docti. Indocti verò aliquot, ceteroquin prudentes, auſi ſunt Paracelſum ejusque reconditam Doctrinam defendere, ex habitâ ſemel atq; iterum Praxi transmutatoriâ. Plurimi verò ex his infeliciter pugnârunt ob defectum veri fundamenti, quod Paracelſus omiſerat & ex aliis linguis petendum erat.

Utrobiq; erratum fuit; ſi enim literati ſuperbiam cum ignaviâ abjeciſſent & indocti literis illuminati fuiſſent, jam forſan noſtra Alchymia debitum honoris gradum ſentiret & utroq; crure ambularet ad medendum, nempe infirmis hominibus & metallis. Verùm Priores ſunt duræ frontis & poſteriores

duræ

duræ cervicis : illi ex Platone Axioma ſibi propoſuerunt, quod ſonat : Abſit, Philoſophari eſſe artes tractare, altius nimirum ſedet Philoſophia, nec manus edocet aut pedes, ſed animos : Hi confidunt in ſuis mànipulationibus & furnis artificoſè exſtructis, creduntq; ſi omnia examinent, quòd veritas ſe tandem in conſpectum datura ſit. Sed ambo miſeré decipiuntur ; non enim ſufficit ſtudium literarium, nec ſolum ignis examen, nec utrumq; conjunctim, niſi ad fundamentum cognoſcendum, quô quidem cognito, multum actum eſt. Sed requirantur deinde præparatoria, quæ nullibi ſcripta & ſolis Adeptis nota ſunt. Propterea, ex re neglectâ & malè intellectâ, mirabilis errorum & impoſturarum varietas usq; hûc exorta fuit. Multi ex deſperatione artem totam pro Non-ente habent. Multi extollunt ſalia, alii metalla, multi in aëre & elementis punctum noſtrum perquirunt & tandem feſſi omnes in nihilo conveniunt, ſicut in meo Examine Alchymiſtico pluribus indicavi. Ne autem prolixior ſim in prolegomenis, quàm curioſus Lector & ratio hujus Bifolii concedunt, breviter exponam, qualis ſit ejus caulis ſeu baſis, conſideratione mutuatâ à ſimilari eſſentiâ herbæ vegetabilis, hoc nomine vocatæ, quæ cùm ad normam omnium herbarum à radice ad ſummitatem uniformis reperiatur, nilq; diſſimilare e ſe fundat ; jure analogiæ, caulis noſtri

Bifo-

Bifolii metallici diverſus non erit à ſuis folii[s] quæ metallica ſunt & ſimiles quoq; fructus pr[o]ferunt. Nil enim ſolidi objiciunt, qui dicun[t] non quæri metallũ, ſed plusquàm metallũ; pr[o]pterea neceſſarium non eſſe, ut è ſolis metall[i]s materia petatur. Sed reſpondeo, non quæritu[r] in corpore Tincturæ metallũ ſimplex & exte[r]num, ſed multipliciter augmentatum, exalt[a]tum & internâ perfectione ornatum. Ni[si] enim compoſitum illud eſſet proſapiâ metall[i]cum, non miſceretur cum illis, & niſi eſſe[t] plus quàm perfectum, imperfecta non perfice[]ret; Cum verò noſter caulis de ſe egermin[et] aurum, quod homogeneum maximè eſt, pr[o]pterea etiam ille ipſe, tanquam cauſa, cum ſu[o] effectû, ſub parili identitate comprehend[i]tur, ſic ut Baſis noſtri Bifolii metallici [ſit] radix metallica mercurialis puriſſima & un[i]formis.

Cap. 2.

De Magiſterio Tincturæ univerſalis in viâ humidâ.

ET omnia erant valdè bona; de Creati[o]nis complemento gloriatur ipſe Spiritu[s] Dei, apud Moyſen Gen. 1. Hodierno ve[r]ò ſeculo omnia ſunt valdè mala, imperfecta, l[u]ctuoſa & depauperata. Hæc provincia pr[e]mitur ferro martiali, illa fame & ſiti, tert[ia] morbis incurabilibus, & quarta exactionib[us]

pecu

pecunioſis, &c. & hoc unicè propter ſolam inopiam. Omnes enim homines conquerun-tur de paupertate, nullibi ſufficit pecunia, ſed ubiq; deeſt, & quo plus monetæ cuditur, eò magis deficere videtur; quod certè con-trarium eſt conſtitutioni valdè bonæ Regno-rum & Provinciarum, de quarum & totius Terræ proviſione opulentâ Creator ter glo-rioſus effatur, quod nil deſit, quo incola Ho-mo ad luxum usq; indigeat. Verùm enim ve-rò, quæ culpâ noſtrâ accidunt, nil faceſſunt ſuperos; perditio tua ex te Iſraël, &c. melio-ra ſcimus, ex conditione mentis æternæ, de-teriora ſequimur, ex inſtinctu animæ caducæ, per lapſum prærogativam nactæ. Quod enim nos, qui Chriſto nomen dedimus, propter tra-ctum terræ palmarem acquirendum, tot annis belligeramus, & omnia cæde ac ſanguine re-plemus, Creatorem non tangit, qui habitabi-lem fecit totum Terrarum orbem, magnâq; ex parte reliquit vacuum. Quod fames ac pau-pertas plurimos affligunt, multò adhuc minùs eidem poteſt imputari, qui vaſtuoſiſſima terræ viſcera, ad ſuperficiem, auro & argento in-farta, nobis donavit; quòd verò Catalogus morborũ incurabilium cotidiè ampliatur, no-ſtro quoq; vitio fieri, credendum eſt, quia ex-preſsè dicit codex ſacer, quòd ſanabiles fece-rit Deus omnes nationes Terræ, nullumq; et extermini remedium in terris. Hæc pro-bo ad oculum ſic.

Numquid extremæ bonitatis indicium eſt quòd Creator ter optimus, non tantum totam terram auro imprægnavit, ſed inſuper etiam ſubjectum certum creavit, modumq; ac ratio nem priori ſtatim mundo inſpiravit, quô ſu pra terram, ipſum Creatorem, certo modo æmulari, aurum ex non auro conſtituere, ac morbos lateraliter naturam humanam ingreſ ſos tollere valeret; imò, ne invidia humana ſi una tantum methodus, unumq; ſubjectum eò inſerviret, hanc divinam ſcientiam ab ſconderet, plura ſubjecta, pluresq; vias, di verſo forſan tempore, benigniſſimè conceſſit ſicut ex totâ antiquitate Sophorum eviden tiſſimè patet. Quamvis enim multi ex Præ deceſſoribus affirment, unicam rem, unum modum, ad hoc myſterium ducere, quod etiam ſuo ac certo modo verum eſt, conſtanter ta men teneo & demonſtro, plures vias ad unum ſcopum pateſcere, annuente hoc Gebero Cap. 28.

Duplex autem imprimis hucusq; in curſu naturæ & artis obſervata, & ab artis Chymicæ Profeſſoribus commendata fuit, Humida ni mirum & Sicca. Utramq; ſingulatim, ſine multis verborum ambagibus, poſſibili brevita te, cum omnibus tamen circumſtantiis, more Philoſophico, ob oculos ponemus, incipien do ab humidâ ceu antiquiſſimâ, nobiliſſimâ & facillimâ, ſed occultiſſimâ. Arrige ergò aures Pamphile, ac Recipe Saturni noſtri Philo ſophi

ophici q. pl. reduc ipſum, ſine omni additione xtraneâ, in primum chaos, jube, ut fiat lux, anc coge in corpus partim ſolare, partim unare, reliqua aſtra ex his lucebunt, tenebras defer in montem ſalſum veneris, & ſubile ſepara à ſpiſſo, ſvaviter, ſed magno ingeio. Præſtito hoc, incipient aſtra operari, ediante igne, aëre & aquâ ſuper tuam teram, eamq; penetrare, & catenam auream Hoeri efformare, dictumq; Hermetis verificae, dicentis : Inferius eſt ſicut ſuperius. Poeà ſtatim imprægnata Terra germinabit floes jucundiſſimos, oculos & animum exhilaantes : mare piſciculum Echineis ante onia oſtendet, & Aer Aviculam Hermetis; gnis verò Salamandræ ſemina concipiet; eſtias dein conſpicies in ipsâ terrâ ambuntes. Jam ſcande in montem altiorem hujus undi, invenies ibi florem duplicem, album & ubrum, conjunge hos & conſtituent tibi candulam, hanc Mercurio tuo ſacrifica, quam vidè vorabit, & deinde alatus manibus ac peibus thronum ſuum conſcendet. Quia veò mala bonis adhuc miſta ſunt, & peſſimum enenum omnis generis vitiorum, præcipuè omicidii, in noſtra terra adhuc latet, neceſrium erit, hunc ignem voracem ſuo contrao extinguere, & diluvium inſtituere. Arca ſius Noachi ſit benè clauſa & alimentis inructa, ne fame pereat, quod undâ conſervatũ t. Poſt 40. dies aperi ciſtam & egredietur con-

cionator ille Deorum lætus ac hilaris, eritq; ſo-
lus & unicus Cœli ac Terræ Dominus incor-
ruptibilis & æternus. Hucusq; præparatio
& exornatio Mercurii Philoſophici, quæ cum
creatione mundi pulcherrimè convenit; ſicut
apud Chortalaſſæum invenire licet.

Jam etiam cogita, quomodo Regium hunc
Infantem utriusq; Indiæ, pro dignitate, tracta-
re & perpeſſam ejus in carcere miſeriam ac
inopiam Regiâ affluentiâ recompenſare quee-
as; cave autem, ne nimium prodigus ſis, in
coëmendis cibis delicatis ac euchymis, nec
ultrà unum ferculum, unâ vice, ipſi affer-
accideret enim, quod diuturnâ fame exhau-
ſtis ſolet, ſi nimiô cibô ſe replent, tuumq; Re-
gium germen in ipsâ herbâ ſuffocaretur. Qua-
re diætam obſerves, & certam tantùm partem
ambroſiæ vel nectaris prandenti vel cœnanti
appone; cubiculum & imprimis lectus ſit ita
calefactus, ne ſudet vel algeat, utrumq; enim
impedit notabiliter infantum vegetationem,
donec poſt unum vel alterum tempus, ventri-
culus ejus & omnia viſcera robuſtiora facta
injurias errorum melius perferre poſſunt.

Quô ſæpius verò ipſum, abſolutâ tamen
concoctione, cibaveris, eò procerior, pul-
chrior ac fortior evadet, nec ullus Hector vel
Crotoniates Milo viribus ac virtute eum ſu-
perabunt. Explicit Parabola, & ſequitur de-
claratio Praxeos, quam lucidiorem, imò ma-
nifeſtam, libentiſſimè darem, quò tandem in

effi-

effabilis auri æſtimatio apud homines minueretur & ſola virtus pulſa ſuo Regno ac dignitati reſtitueretur, niſi ponderoſiſſimæ rationes contrariæ excurrentem calamum reprimerent & in Fano Appollinis ſuſpenderent.

Ut autem Promiſſioni meæ ex parte ſatisfaciam; ſincerè dico; quod ad hoc Myſterium tantummodò requiratur Res unica, quæ tamen etiam multiplex eſt; habitâ illâ & cognitâ procedendi methodô, nil additur extranei, ſed ſuperfluum ſaltem demitur, & reliquum igni committitur. Non eſt autem illa materia, quam ſingularem & occultam mineram prædiximus, ſimplex, ſimilaris aut homogenea, licet punctum homogeneum noſtrũ in ſe contineat, ſed compoſita, variisq; heterogeneis conſtans; quare etiam à Philoſophis Electrum minerale vocitatum eſt. Sicut enim Electrum metallicum compoſitum eſt ex pluribus ingredientibus, ita etiam hoc noſtrum Electrum plura involvit diſſimilaria à metallica perfectione diſſita. Deinde etiam, in analyſi artificiosâ, perfectiſſimè de ſe fundit tria illa Principia Chymica, Sal, Sulphur & Mercurium, quæ ſimiliter in ſe concludunt omnia Elementa, ipſo actû ſeparabilia. Prætерea vocatur etiam appoſitiſſimè & nervoſè Saturnus Philoſ. & Pater omnium metallorum, quamvis perfectum nullum metallum in examine vulgari præbeat, quia Natura tantùm leviter

viter incepit agere ſuper hanc materiam, eamq; que imperfectam reliquit. Omnium autem facillimè cognoſcitur hæc minera per nomen Leonis occidentalis; qui clariori nomine impromiſcuè hominibus indigitat, anathema eſto. Si quis enim metallorum generationem callet, ille ſtatim, mediâ nocte, hanc terram Chaoticam ſalſam conſpiciet, nulloq; alio tubo optico indigebit. Qui verò cœcus adhuc eſt, aggrediatur Henrici Conradi Lipſienſis Scripta Chymica, in quibus videbit, qualem terram ad genua effoſſam Philoſophi velint: reliquum ſatis apertè docuit Agricola. Etymologiam clariorem dare, prohibet ſana ratio: quare ad præparationem hylegialis noſtri ſubjecti me accingo.

Quoniam verò hîc Tyronibus non ſcribo, ſed conſummatis Philoſophis, propterea acquieſco in clariſſimâ deſcriptione Chortalaſſæi, quæ his verbis comprehenditur: Ubi verò vapores venenoſi lapidem meum dereliquiſſent, in conſpectum prodibat primò flos meus albus, rubrum oportebat me poſteà quærere in infimâ parte, qui tandem etiam proveniebat. Et alibi: Ruricula meus monſtrabat mihi duos flores ſtellares, album & rubrum crefcentes ſuper uno caule, qui ſeptem radios de ſe ſpargebant, &c. quod explico ſic: Poſtquam per calcinationem ſeparatio halituum venenoſorum facta eſt, ſolutio, quæ in dolio vini latet, & ulterior, puri ab impuro, ſeparatio ac-

tio ac reconjunctio inſtituenda eſt, quæ omnia perſpicuè docentur in Bello Equeſtri his verbis: Deus creavit nobis hanc mineram metallicam, quàm unicè accipimus, corpus durum corrumpimus, ſuperflua abjicimus, nucleum ſeligimus, & ex veneno Alexipharmacum paramus, plura vide ibidem & in Lucerna Salis Philoſ.

Superato hoc labore multiplici, Poſſeſſor eris aquæ viſcoſæ, metallicæ, diaphanæ, homogeneæ, humidæ, quæ ab antiquis Mercuri9, proprio tamen nomine, Mater Solis ac Lunæ in abſtruſo Saturni Philoſ. regno latens, appellata eſt.

Hoc magiſterium, præ aliis, 5. prærogativas poſſidet, quarum Prima eſt facilis multiplicatio ſolventis: habitâ enim ſemel unâ vel alterâ unâ hujus lactis virginei, multiplicationem patrare poteris in infinitum, absq; repetitione laboris ordinarii; quæ ſcientia inæſtimabilis & divina penitus omne auri & gemmarum pretium multis paraſangis antecedit. Secundò magnam nobilitatem addit ipſi Mechanicæ ſecurus conficiendi modus: qualiscunq; enim ſit artifex, magnus vel parvus, rex aut opilio, & qualescunq; habeat Ephoros, doctos, expertos, circumſpectos vel induſtrioſos, poterit tamen ſine curâ ac metû Practicam ſuam multiplicatoriam inſtituere, omnibus iſtis inſpicientibus, ſed nil capientibus & quidem leviſſimâ operâ. Tertia præroga-

rogativa hujus Myſterii conſiſtit in totiu compoſiti decoctione ſimplici ac lineari, in cipiendo â primo caloris gradû in ultimum

Via enim ſicca in principio ſtatim rupturam vitrorum minatur ob intenſum ignii gradum & materiæ incluſæ volatilitatem, quo in humidâ hâc non eſt, in quârum augeſcente calore fixitas quoq; materiæ augetur, & ſi nullum periculum ſubeſt vel annihilationis per ignem juſtò validiorem ruptis vitris, ve deſtructionis ipſius materiæ incluſæ, floribu combuſtis. Unde verificatur proverbium Philoſ. quod ſit opus mulierum & ludus puerorum, limitatè intelligendo, ſi magiſterium callent, aliter enim viri etiam nil efficient Quartò Tinctura ex hoc Magiſterio prognata, præ omnibus aliis, Naturæ humanæ, tanquam novus Deus exiſtit, ejusq; morboſas tenebras, ſolis radiantis inſtar, illuminat & diſpergit; ex hac ratione, quia antè fermentationem tàm altam fixitatem metallicam concluſam non habet ſicut Tinctura ex viâ ſiccâ, ſed adhuc aliquid participat de naturâ ſalium ſolubili, & propterea ſolventibus igneis faciliùs obedit, & cum animali Archæo deſponſatur.

Quinta præeminentia hujus viæ humidæ eſt, quòd per eam, ex uno eodemq; ſubjecto operatione paulò diverſâ, producatur liquor ille famoſiſſimus, à Paracelſo Alchaeſt nominatus, quo ſolventi immortali, cuncta reme-

ant

tant in primum Ens , præbentq; dotes nati-
vas; abſterguntur enim labes originales cor-
porum, feritateq; inhumanâ deſertâ, magnas
& inexplicabiles poteſtates nanciſci eſt o-
portunum ; ſicut paſſim affirmant Helmon-
tius, Paracelſus & Ludovicus de Comitibus
quô Lectorem ſciendi cupidum remitto ; quia
multa verba facere, & rem per ſe veram ac in-
comparabilem commendare, me jam diu cœ-
pit tædium, qui magis paratus ſum valiter
demonſtrare quàm fari. Per Parentheſin
tamen hic notatam velim ineffabilem Creato-
ris Sapientiam ac Providentiam, circà hoc
artificium. Conſtituerat enim Deus benedi-
ctus in ſecula, generi humano, myſterium il-
lud ſummum, morbis omnibus medendi, ſani-
tatem conſervandi, pauperiemq; conſolandi,
ex merâ bonitate ac clementia elargiri ; quia
verò pariter præſcivit, quod lapſurus homo,
vitâ incolumi fruendâ, ſe indignum redditu-
rus ſit ; proinde ſubjectum, morbos ac metalla
curans, unum idemq; fecit, modumq; ope-
randi vix non colligavit, ne artifex opus ha-
beat, ex cupiditate auri, pœnam peccati, mor-
bos diuturnos ac vulgô incurabiles, mitigan-
di. iræq; Divinæ reſiſtendi. Qui enim con-
trà Creatorem ſuum peccat, teſtante Codice
ſacro, incidit in manus Medici & ſic ſcopæ
ſcopis caſtigantur ac everruntur. Veriſſimum
enim eſt, quod Medici ordinarii ſint miniſtri
Naturæ humanæ, ſtantis ſcilicet, non jacen-

tis; loquente id catervâ morborum incurab
lium ad ravim. Si enim nullus motus Enco
monticus, nulla obfuſcatio Archæi, nulla
virium imminutio Eſſentialis cum viſceru
labe corporeâ conjuncta adſunt, atq; hic oc
caſionali & accidentali causâ infirmus ten
tur, remotâ illâ per purgationem vel ſudorem
etiam ſponte ſuâ, æger quandoque conva
leſcit: Secus licet quis totum Pharmacop
lium voraret, nil tamen ageret; quia officin
rum remedia ex vegetabilibus & animalib
petita â fermentis viſcerum ſubiguntur, ſup
rantur & ſpeciali ſuâ medicinali proprieta
exuuntur, remanente tantùm umbrâ quâdam
imbecilli, quam dein morbi radicati, ceu im
parem, contemnunt. Quid de remediis min
ralium vulgaribus tenendum ſit, ſub Corc
lario docuimus.

Contrà; remedia per liquorē Alcaheſt præp
rata, ſunt omnia fixa, illuminativa, reſtaurati
per ſe, ſuâ indomabili præſentiâ, & innoxi
absq; acrimoniâ, Corroſivâ, penetrantia; qu
bus æquâ falce demetuntur omnes morbi, in
manesq; defectus annihilantur, ſtupente ipſ
met naturâ; ſicut Helmontius de ſulphurib
correctis atq; perfectis veriſſimè gloriatu
eoq; nomine Medicum verum â putatitio
viſitatore ordinario diſtinguit.

Quod verò nonnulli, ſicut Poleman in ſu
Lumine, volunt hunc liquorem laudatiſſimu
ex ſalibus propriè dictis depromere, erron

um pla

um plaè eſt. Qualecunq; enim ſal ad hoc officium eligatur, inveniet tamen ſemper ſuum contrarium, quod huic liquori non accidit. 2. ſi vel maximè ſalia ſaturata in ſpiritum, magno labore & torturâ ignis, exprimantur, activum tamen ſolvens exinde non emerget; ſegnes enim tales ſpiritus multoties ingenti labore, elapſis annis, ipſemet paravi, nullo vero deſiderato effectu. Liquor verò Alcaheſt, in unicâ deſtillatione, plærumq; ſuo munere fungitur, & immutatus iterum ſeparatur. Prætereà, talia ſalia enixa homogenea non ſunt, quia ex contrario per artem conſtant, nec etiam rem ſiccam in fluidam, abſq; connexione ſui, reſolvunt, quod tamen prædictus van Helmont, de liquore iſto conſtructivo, laude peculiari nunciat, 3. ſi ex ſalibus liquor ille homogeneus componeretur, non commendaret Helmontius ſalem tartari volatilem iis, qui iſtud myſterium neſciunt, ſicut fecit lib. de febr. cap. 15.

Hæc per tranſennam. Jam redeamus, quò digreſſi ſumus, ad noſtrum Magiſterium, in viâ humidâ. Docuimus Principaliorem ejus partem, clavem nimirùm claudentem & aperientem, Mercurium Sophorum liquidum. Nil reſtat amplius quàm modus, illum in Tincturam excoquendi, quod mediante igne remiſſo, gradatim invaleſcente & pauco auro corporali, unius anni ſpatio perficitur. Pleniorem hujus operationis informationem ſuggere-

gerere, limites anguſti noſtræ intentionis nec permittunt, ut neq; à Philoſophis, quibus ſcribo, poſtulatur, & inſuper apud multos Authores invenire eſt in promptu, quod forſan hîc deſideratur.

Quoad tingendi efficaciam Tincturæ hujus univerſaliſſimæ, ingens ea valdè eſt, quæ fermè ex mero Mercurio conſtat: ſicut edixit profundiſſimus Rex Geber cap. 28. Si ex ſolo Mercurio rem perfeceris, indagator eris pretioſiſſimi Magiſterii. Alios effectus miraculoſos, apud hujus viæ Myſteriarchas, Chortalaſſæum, P. Fabr. Monſp. Baſ. Val. Richard. Angl. Iſaac. Holl. &c. annotatos reperiet Lector, quô eum ablegamus.

Ne tamen in ipſo rei cardine deficiam, & coràm Judice extremo, pari pœnâ, cum cæteris invidis ac infidis ſcriptoribus affligar, intentionem primam, frigidam, penes forum boni Chriſtiani calefaciam, totiq; mundo, omnibus cordatis & ingenuis viris oſtendam, quod Nomini & vocationi meæ abundè ſatisfecerim, meiq; ſimilem ante noſtra tempora non extitiſſe.

Notandum ergò, quòd Subjectum noſtrum ad hanc viam pertinens, duplex menſtruum præbet; unum componens, alterum deſtruens. Si primum, cum auro, ſecundùm artis præcepta, conjungitur, tinctura metallica inde reſultat; ſi alterum, per errorem inevitabilem, præfertur, aurum adjunctum in-

terfi

erficitur, necatur, & tandem in Salem volati-
em, medicinalem abit, quod ultimò cum aliis
djunctis in aquam elementalem inſipidam
erminatur. Quia verò per ingenium huma-
ıum, non illuminatum, hanc Scyllam præter-
ıavigare, eſt ſimpliciter impoſſibile, proinde
ıunc ſcopulum omnibus & ſingulis Artiſtis
letegere volui, ne, poſt fata, cineribus meis
naledicant, ſi tempus, ſumptus, & ſanitatem,
iniſtro fine, inſperatè obtento, amittant. Qui
ıabet aures ad audiendum, audiat, & ſuas vires
ınteà exploret, quàm opus aggrediatur.

Ulterius notandum eſt 1. Sapientia & Pro-
videntia Creatoris altiſſimi, qui iſtos duos li-
quores ita connexit & univit, ut fermè ſine
ejus expreſsâ voluntate & informatio-
ne ſeparari nequeant, in iſtum finem,
ıt mundus maneat immundus miſeriarum val-
is, & homines eò crebriùs ac fervidiùs ad
alteram vitam anhelent. Similem nodum
etiam ad viam ſiccam poſuit, in deſtructione &
ſeparatione Mercurii, ſicut ſuo loco monebi-
mus. Propterea metuendum non eſt, ut au-
rum & hæc ſcientia aurifera vileſcant, quia
doctus & indoctus, expertus & inexpertus,
omnes ſub uno prædicamento (in hoc puncto)
comprehenduntur; excepto illo ſolo, quem
altiſſimus manuducit.

Licet enim aliquis ſubjectum noſtrum per-
noſcat & poſſideat, (quamvis difficulter ac-
quiratur & etiam facilè, diverſô reſpectû) au-
rum

rum tamen non conſtrueret, ſed deſtrueret; quia iſta manipulatio, quæ ad verum liquorem ſolventem, ſivè Mercurium Sophorum humidum requiritur, ingenium humanum ſuperat. Ridemus proinde naſutos, philautos & ſibimetipſis ſapientes opinatores; miſere verò pari gradû nos gregis copioſi induſtrioſorum, quòd tam planè fruſtrà laborant. Commendamus autem orationes frequenter devotas, in ſpiritu & veritate factas. His enim quærentibus & pulſantibus lumen ex alto procul dubio orietur, ut videant, quàm ſincerā veritatem tradiderimus. 2. Advertendum etiam eſt, circà hoc noſtrum ſubjectum & ejus præparationem occultam, totum fundamentum omnium generationum & corruptionum prout Agricola & Sendivogius etiam indicant, dicentes, quòd in Regno Saturni Philoſ. ſpeculum ſit, in quo omnes naturales actiones in toto Syſtemate mundi apparent: Licet enim aliquis ſit indoctiſſimus & vix non ſtupidus, ſi ipſi hoc noſtrum Magiſterium in hâc v… commonſtratur, eô momentô, ſtatim capit generationem metallorum, mineralium & omnium rerum ſub ſole; ſicut multis ediſſerit Agricola & alii.

Cap. 3

Cap. 3.

De Tincturâ univerſali metallica, in via ſiccâ.

PRæcedens incomparabile Myſterium, ſicut in hunc usq; diem, â primæ veritatis hoſte, ſpiritû maligno tenebrarum, vario modo infeſtatur, obſcuratur & corrumpitur; ita etiam hoc ſubſequens, tanquam prioris germanus frater, ab eodem mirè pervertitur, falſisq; aliis opinionibus adulteratur, in hunc tantummodò finem, ne homo calamitatibus carnis & paupertate careat, ipſeq; Creator horum arcanorum melius cognoſcatur, propius adoretur, & plenius laudetur. Circà Magiſterium prius mediante ſuâ Ethnicâ ſophiſticatione, hominibus etiam doctiſſimis, ſyllogiſticè perſvaſit, non eſſe liquorem iſtum niſi ſalſum, & quidem ex ſummâ neceſſitate, aliàs . Solem adjunctum invadere, disgregare ac ſolvere nequiret; absq; ſolutione verò res non ſuccederet. 2. Licet Philoſophi dicant, quòd auri corruptio, generatio ac plus quam perfectio, in ſuo ſimili celebretur, absq; ſale tamen addito ſal ſapientiæ nõ impetrari. Proptereà multi cum vitriolo Cyprico, tanquã primis auri radicibus referto, plures cum Nitro, ſicut Solinus Salzthall/ neotericus nugator; alii cum ſale communi alii cum ſale ex terrâ pingui extracto negotium inceperunt, iſtaq; ſalia modò dulcificarunt, quia ſolvens univerſale ponti-

ponticitate corroſivâ carere audiverant; mo
do ex combinatione diverſâ, ſal acre, am
moniaci naturam redolens, per deſtillatio
nem parârunt & ammoniacum Philoſ. voca
runt. Multi urinæ ſpiritum fugaciſſimum a
ſubtiliſſimum adhibuerunt, eò quòd Morien
dicat, Lapidis materiam primam eſſe in te
me, &c. Alii alias inanes ſubtilitates, magn
induſtriâ, adinvenerunt & univerſalem quen
dam Spiritum, certo tempore, provocârun
quia ex Philoſ. ſententiâ, ſolvens univerſa
ſit ubiq; & omnibus creatis vitam tribuat
quod quidem verum eſt, ſed ab illis malè ex
plicatur. Non ſequitur: Philoſophoru
materia prima, ad opus univerſale pertinen
eſt ubiq; & ſuſtentat omnia. Ergò in iſt
qualitate generaliſſimâ manens ad opus no
ſtrum adhibetur; poteſt enim eadem ab ipſa
naturâ haberi ſpecificata & generalitatem ex
uta: Materiam enim univerſalem, genera
lem & ſpecialem facere, eſt opus ſolius natu
ræ, non artis, aliàs ſequeretur hoc abſurdum
quòd homo, extra ſe, ex unâ eademq; mate
riâ univerſali, ſine diſcrimine, artificialite
conſtituere valeret modò hominem, mod
canem, modò herbam, modò metallum; quo
nullus unquam maniacus deliravit; ſed ne
ceſſarium eſt, ut natura humana iſtam mate
riam ſubigat, ſibiq; appropriet, virtute fermen
ti inhabitantis, quod etiam de cane, herb
& metallo, in minerâ adhuc exiſtente, veru

c

eſt. Objiciunt quidem : Homo per ſe & ſuum artificium proximum materiam iſtam univerſalem non ſpecificat vel appropriat, ſed aurum adjectum, per internum ſuum opificem, Archeum, hoc præſtat. Reſp. Diſtingvendum eſt inter corpora perfecta & imperfecta, clauſa & aperta, viventia & mortua. Totum regnum animale & vegetabile, in reſpectu ad aurum, eſt imperfectum, ac propterea cotidianâ refectione indiget ; hæc verò absq; individuorum vitâ, & recipiendi aptitudine apertâ, vel ingreſsû alimenti, obtingere nequit; quapropter abſurdum non eſt, ſtatuere, & hominem & herbam unâ eâdemq; quadrâ vivere ; ſi diſtinctio iterùm fiat inter alimentum totale & particulare, proximum & remotum. In aëre quidem eſt abſconditus cibus vitæ univerſalis, an verò animalia ſolo hoc vivant, bubulci doceant. Aurum è contrà, corporum omnium perfectiſſimum, maximè concluſum & planè mortuum eſt ; ideoq; nec vult nec poteſt ullam appoſitam materiam univerſalem aſſumere, quia hoc ſine apertione radicali & vigore vitali, quam non poſſidet, fieri nequit: Vitam verò rebus clauſis & mortuis in regno minerali infundere tantummodò queunt res genere ac ſpecie convenientes, eò quòd vita rerum omnium ſpeciei donum eſt, à Creatore conceſſum. Ergo univerſaliſſima illa materia ſive ſpiritus ad ſolutionem & regenerationem auri emortui nil facit , ſed requiritur

proximior genere & ſpecie ipsâq; vitâ ſpec-
ficâ ornatus. Quod eſt contrà univerſalita-
tis rationem ; prout etiam Philoſophi ubi-
inculcant dicentes : Noſtra aqua non eſt aqu-
nubis, ſed viva ac de natura ſolis : Natur-
vero ſolis ſpecifica eſt nulli rei communi-
extrà genus & ſpeciem, ergò nullibi quæren-
da niſi ibidem. Hæc de præcedenti viâ -
myſterio. Circà hanc ſequentem alteram
ſcil. ſiccam, multas iterum nebulas & fuc-
concivit tenebrarum Princeps, in naturâ hu-
manâ, per prævaricationem obnubilatâ, qu-
omnia ſecundùm ordinem recenſere, & mill-
& lectori tædioſum foret. Unam ſaltem ob-
jectionem communiorem enodabo ; quod n-
mirùm Mercurius currens, in currenti ſuâ na-
turâ, Philoſophici munus obire nequeat
quia ſit metallum &c. Sed reſpondetur di-
dingueudo inter metallum perfectum & im-
perfectum, inter incipiens & primum meta-
leitatis gradum tenens, & inter conſummatum
Deinde tranſeat, Mercurium currentem eſſ-
metallum, nil tamen obeſt, ſed potius prode-
noſtra Practicæ, ad cujus illuſtrationem
dicimus, quod coagulatio metallica ſi-
duplex, una à ſulphure interno bono, a-
tera â Sulphure externo arſenicali : ill-
eſt primaria & ex intentione Naturæ pro-
ficiſcitur ; Hæc accidentalis & indirecta, a-
propterea ſeparabilis ; ſicut præſenti Mag-
ſteri-

ſterio docebimus. Si ergò coagulator metallicus externus â Mercurio currente removetur, manet utiq; materia magis currens, quàm anteà, ſed quæ metalli veri etymon portare nequit; quia omne metallum verum conſtat ex duplici, coagulante & coagulato, quorum uno ablato alterum ſtatim mutatur: taceo, quòd Mercurius vulgaris metallum non eſt, ſed potius metallorum materia, quia ex defectu coagulationis durioris, ſub malleo non extenditur. Si enim eſſet metallum formale, pro principio & causâ metallorum â Gebero malè haberetur, quod ſtatuiſſe abſit. Proinde Philoſophorum Mercurius currens metallum amplius non eſt, ſed potius aqua metallica ſpiritualis, omnis coagulationis metallicæ expers, habilis tamen, eam â ſuo ſimili recipiendi, deducendo potentiam in actum, prout paſſim videre eſt apud Bernhardum Arnoldum & totum chorum Sophorum antiquorum.

Sed hic aliquid ſingulare, quod Philaletha non ſine prægnanti ratione omiſit, ex charitate Chriſtiana admonere debeo, ne ege aliis & illi ſibi fruſtrà laborent. Cavendum nempe eſt omni ſolertiâ, ne in iſtâ ſeparatione puri ab impuro, totus Mercurius, in ſcorias terreſtres, nigras abeat, ſicut etiam fit cum Regulo Martiali, per crebram ſalium admixtionem & fuſionem, vel etiam nimiæ copiæ ferri candentis adjectionem, utroq; enim modo Regulus puriſſimus in impuriſſimas ſcorias arſeni-

les totaliter convertitur ; quod præmonere volui, ne uniformis, ſimilaris & totaliter impurus habeatur Mercurius, quod imperiti ex iſto errore facilè conjecturari poſſent; hîc enim jacet multa tarditas & duriſſimus nodus Gordius, quem inſcii vix ſolvent, eſt enim reconditus & implicatiſſimus ; quod meo damno conteſtari ſatis poſſum, qui Mercurium hoc modo deſtructum, aliquoties ſub larvâ ſcoriæ inutilis ad ſterquilinium projeci, &, poſt unum vel alterum diem, currentem iterum collegi. Qui hanc Charybdim evitare neſcit, licet quoad cætera optimè inſtructus ſit, naufragium tamen certum evitare non poteſt ; Sapienti pauca. Si cui verò hæc noſtra ſincera deductio jejuna & incompta apparet, is aliunde ſe informet, ignem dein adeat & ſuum profundum judicium in fine admirabitur.

Duplicis quidem talis Mercurii currentis Sophici, in meo Tumulo Hermetico, mentionem feci, prout etiam è Gebero & Bernhardo colligitur : Verùm ſi ſublimatio illa Geberi, ab iis corporibus, cum quibus non convenit Mercurius metallicus, de differentiâ rerum metallicarum perfectè & imperfectè ſeu inchoativè talium, id eſt, de naturâ metallicâ volatili parùm & originaliter ac per ſe fixa, immalleabili, interpretatur ; tunc iſtæ duæ ſublimationes vix differunt : Proinde tutiorem, breviorem, magisq; notam Bernhardi cum omni-

omnibus manipulationibus trademus, quæ tamen etiam ex parte ab Anonymo Philalethâ eſt deſcripta, licet ſuæ ipſius fabricæ fundamentalem rationem vel neſciverit, vel ſubticuerit, ſicut in meo Tumulo Herm. argumentis & demonſtrationibus infallibilibus evictum eſt. De re ipsâ & bonitate iſtius Mercurii nil dico vel reprehendo, ſed tantùm de fundamento Magiſterii, quod longè melius & clarius toti mundo literato, ſequenti ſchemate proponimus. Requiritur autem ad hanc Practicam 1. vinculum Mercurii, cujus indiſcreta quantitas nil nocet, ſed, quantum placet, ſufficit. 2. Ignis mineralis, naturalis. 3. Ignis contrà naturam. 4. Draco Babylonius alatus, & 5. Draco terreſtris. Hæc omnia, ope Vulcani claudicantis, Neptuno, Deo noſtro maris, transmittantur; ille deinde Draconi alato hoc noſtrum Chaos objiciet, ut ſuo veneno beſtias omnes maris interficiat, easq; ad vorandum vulturibus & aquilis relinquat, ſolum verò unicornu marinum ipſi remittat. Hoc præſtito, Saturnus, Deus Terræ, luſtrabit ripam maris, beſtiasq; interfectas advertens, eas ex ſuo territorio proſcribet & ad infima Tartara detrudet, ſolumq; Serpentem viventem adhuc & ſemiexanimem refocillandum Neptuno reſtituet. Intereà Draco terreſtris unicornu marinum, languidum conſpiciens, amore ejus capitur, & nuptias contrahit; quia verò animalia venenata & non venenata, absq; ingenti noxâ vix coire

 poſſunt,

poſſunt, propterea poſt unam vel alteram cohabitationem, unicornu marinum moritur, putredinem concipit & terribilem fœtorem emittit, quo ipſe etiam Draco terreſtris interficitur, ac brevi poſt emoritur; hinc ſtatim tempeſtas oritur in aere â tetricis halitibus ſulphureis aſcendentibus, igniſq; naturæ in aciem prodit cum igne contrà naturam, venti ſæviunt cum horrore, ipſeq; Sol & Luna obſcurantur, donec poſt largum imbrem Luna in pleniluniô apparet, pacemq; per Mercurium publicatam valvis Cœli affigit. Sequitur explicatio.

Dictum eſt ſuprà ex Bernhardo, quòd hoc negotium peragatur, per ſublimationem ab iis corporibus cum quibus convenit. Sed hîc non intelligitur ſublimatio vulgaris Chymiſtarum, per alembicum, phialam aut ſimilia vitra, ſed Philoſophica. Horum enim ſublimatio, calcinatio, ſolutio, trituratio, filtratio, præcipitatio â vulgaribus Chymiſtarum operationibus longiſſimè differunt, quamvis nonnunquam coincidant, ſicut per ſublimationem vulgarem Mercurii â metallis ſufficienter patet. Pauca enim nigredo, quæ tunc ſeparatur, nihil eſt in comparatione ad copioſam illam, quæ noſtro magiſterio ſequeſtratur, ſicet enim quis per integrum annum ejusmodi ſublimationes continuaret, ſcopum tamen præfixum non tangeret, ex defectu mediatoris ſubtiliſſimi, aperientis & ſepa-

ſeparantis (columbarum Philalethæ) Imò ſi cum auro ipſo hæc deſtillatio perageretur ſicut per certam manipulationem eſt poſſibie, æquè tamen fruſtranea in fine reperiretur, ob rationes ſolis Adeptis notas. Propterea aliam quærere ſublimationem, eaq; addere oportet, quæ igne ſuo puriſſimo, minerali & metallico, corpus mercuriale heterogeneum illuminare, eâdemq; operâ terram illam arſenicalem ſulphuream, ex ſuo centro amovere queunt; quamprimùm enim Mercurius ſcorioſus ignem conceptum ſentit, ædificatur de novo â calce usq; ad caput, alasq; aſſumit, relictis ſuis exuviis & calceamentis combuſtis; ſicut veriſſimè docuit Philaletha, Adeptus activus, quem in hoc negotio omnibus commendo; Eſt enim ipſius Practica cum noſtrâ una eademq;, in hoc ſaltem differens, quòd tædioſa magis, fœtida & inſalubris eſt, quamvis etiam noſtra ſuo fœtore venenato non careat, & cautum operatorem requirat. Mercurius ex utrâq; reſultans non variat nec qualitate nec quantitate, ſed utrobiq; obtinetur aqua mercurialis, homogenea, puriſſima & albiſſima, â quâ, nullo artificiorum genere, quicquam heterogenei ſeparari poteſt, ſed vel tota in igne avolat, vel per ſeminis transmutationem manet uniformis & fixa.

Sed hîc noſtris Particulariſtis aliquid in aurem! Putant enim hi, habitô hoc Mercurio ſophico, quòd, quia purus & Soli in homoge-

mogeneitate par, imò ſuperior ſit, ille ſtatim in uno vel altero menſe, per præcipitationem & fixationem, in aurum transmutari queat. Verum enim verò, ſi librorum crebram lectionem coquinæ ſuæ præmiſiſſent; ſi per frequentes rerum naturalium reſolutiones generationem metallorum didiciſſent; ſi deniq; ſtulti non eſſent, ſed ſcirent, quid quærerent, cum ſimilibus crepundiis domi manerent, & ſuam ignorantiam non patefacerent. Quia verò 1. ſtudium literarium ex præſumptione negligunt, 2. judicio profundo carent, 3. mundanas voluptates intempeſtivè ſectantur, 4. artem maximam levi labore & caſualiter inveniendam volunt, & 5. his non obſtantibus magnis defectibus, docere alios, ſine theoriâ & praxi, impoſtoriè præſumunt: Propterea, ne catholicam noſtram religionem naturalem, Qvakeriano aliquo veneno infectam, diſcipulis obtrudant, artemq; ipſam, aliàs nigro calculo ſignatam, plus diffament, breve Examen ipſis propono & quæro: Numquid audiviſtis ex Gebero, quòd Principia metallorum ſint tria, Argentum vivum, Sulphur & ejus compar Arſenicus? Item, quòd cauſa omnis coagulationis ſit â Sulphure & Arſenico?

Si hoc ſcitis; tunc vobis dico, quod Mercurius Philoſophicus omni penitùs Sulphure & Arſenico ſit liberatus, per noſtrum occultũ artificium & propterea cauſam coagulationis amiſe-

amiſerit : quomodo ergò præcipitaretur? iterum quæro : Si dicitis, auro adjunčto ; loquimini ſicut idiotæ ignorantes ; quia ſcire deberetis ex Philalethâ, quod Mercurius ſophicus, cum auro copulatus, parvo igne immutatus, ultimum mundi judicium expectet; magno verò non præcipitetur in aurum, ſed vel antè putredinem in pulverem rubrum ſcorioſum vel, poſt eam, in plumbeam nigerrimam ac volatilem ſubſtantiam. Si absq; auro aurum ex hoc Mercurio vultis, ſtolidè & ignoranter iterùm proceditis, quia debuiſſetis diſcere vel ex Helmontio, quod Mercurius factus virgo, & à labe ſuâ originali mundatus, nullo igne in formam terræ præcipitetur, ob ſimplicitatem ſuam maximam, quâ aquæ elemento comparatur ; vel ex eodem Philalethâ, quòd tandem præcipitatum illud, magno igne ac tempore non adeò brevi factum, aurum commune ac vendibile non præbeat ſed Philoſophicum. Plura non addo ex indignatione, quòd tàm arroganter ac ſuperciliosè ipſos Adeptos actuales, ſicut Philaletha eſt, in diſputationem rapere præſumitis, qui tamen de puncto transmutandi plus non ſcitis, quàm cæcus de colore.

Poſſem vobiscum altius philoſophari ac monſtrare mechanicè, quomodo, in & extrà terram, aurum à natura & arte conſtrueretur ; ſed quia veſtra capita, Lunâ & Mercurio fixo (anilibus iſtis fabellis) ſunt repleta,

hanc auri generationem non capient, donec
helleboro benè ſint fricata ; quod quia non
expeto , nec propterea ſcribo, ut Aſinus Ba-
leam loquatur, ſed ut veritas ſcientiarum Po-
ſteris recommendetur : Proinde contenti ſi-
tis meo Examine Alchym. ſi verò neq; huic
creditis , liberum eſto vobis delirare : ſicut
enim, ſecundùm Poetam ,

- - - - eſt quædam flere voluptas;
Ita etiam quandoq; inſanire juvat. Hæc po-
digreſſionem.

Jam redeundum ad noſtrum Magiſterium
cujus ingredientia, ſtylo Philoſophico, de-
ſcripſimus, modumq; operandi ſub ænigmat
docuimus ; qui Philoſophus eſt per ignem
clariori manifeſtatione non indigebit. Et
licet perfectum Recipe ſcripſiſſem, omnia
ſuis nominibus propriis conſignaſſem, ma-
jorem tamen gratiam non reportaſſem, quàm
Ruſticus ille apud Æſopum, qui anguem i
ſinu educavit , ſi non planè pro Impoſtor
haberer ; quod Philoſophi ſalutariter mo-
nent, ne fiat, dicentes : Nemo crederet,
ſimplicem & nudam veritatem ſcripſiſſemus
Ad minimùm hoc ſcio , quod nonnulli m
pro mero Theorico & compilatore Harmo-
nico Authorum in arte celebrium proclamen
Putant enim , quòd tot ſublimes ſcientiæ &
artes Divinæ in unum ſubjectum cadere ne-
queant; ſed hoc me conſolatur, quòd putent
& non ſciant; Non ſum tam tumida bulla

ut nec

t nequam diſtinguere inter virtutem naturalem, propriam, & ex gratiâ conceſſam, ſicut nec nomen meum proprium his opuſculis præfixi, ne ambitionis vanæ notam apud invidos incurrerem.

Quoad Proceſſum integrum ad Tincturam, hâc viâ elaborandam, invenire eum licet ſincerè deſcriptum apud Philaletham; quæ verò etiam ibi ſunt omiſſa, ignis ipſemet docebit. Non meretur vitioſiſſimum hoc ſeculum clariorem informationem, niſi conceſſum ſit vera falſis miſcere, atq; ſic Tyronem imperitum ſeducere, quod nos, tanquam inexcuſabile peccatum, meritò averſamur, & proinde nil niſi nudam veritatem, quamvis palliatam, poſteris reliquimus. Melius eſt, nullum docere, quàm centum vitâ ac bonis privare.

Quæſtio Corollaris.

Quid ſint Remedia Chymica?

Circiter duo ſecula retrò, Reſpublica Medica, in Germaniâ, inquietari cœpit â Paracelſo, ſub introductione remediorum mineralium, piſtillo ignis confectorum, cum anteà in Officinis Pharmaceuticis regnaret Flora cum ſuis herbis ac radicibus. Multi ex doctis hanc ſeditionem amplexi, plures exſecrati ſunt. Plebs verò indocta, ſicut ſemper novitatis cupida, ita in hoc turbulento

Medi-

Medicinæ ſtatû, non defuit, ſuum judiciu ferre de re incognitâ, paucamq; molem iſti rum remediorum mineralium, poculis nau ſeabundis decoctorum vegetabilium antepo nere: multi tamen etiam ex plebeis, cu notarent, Mercurium vitæ ſæpius fieri Me curium mortis intempeſtivæ, maluerunt cu ſenâ & rhabarbaro clamare, quàm cum an monio &Mercurio tacere ac ſepeliri. Cont obſervârunt aliqui bonum ſucceſſum iſtoru remediorum, in habitu athletico & morb radicatis per accidens emergentem, & prico ſectæ cum tripudio ſe adjunxerunt: Pau verò utriusq; nuditatem & vera remed Chymica ſciverunt; relictâ diſcordiâ int Medentes, de remediorum horum præcellen tiâ, ab Experientiâ deſumendâ; utraqu enim pars Diſceptantium ſua ſpecimina all gabat, nemo autem ex illis certò ſciebat, cu cauſæ effectus ſecutus ſit adſcribendus; e mundi totius inveterato & populari malo quod eſt, videre tantùm, quid fiat, & non ſcru tari, quomodo factum ſit. Dubitantes pau prudentiores, mediam viam eligentes, cen ſebant, non incongruum fore, nec human naturæ exoticum, ſi vegetabilia Chymic more tractarentur & in Eſſentias vel tinctu ras, concentrarentur; hoc enim modo, pa lato ac ventriculo magis arriderent; qu quidem ſtratagemate licet parùm effecerin in prælio contrà morbos, in gradum ſurre

ctos

os ; toleratum tamen eſt nomen & modus
hymicus operandi in officinis eâ ratione
icusq; : Mineralia verò remedia & arcana
lychreſta, (ſi credere fas eſt) ceu cor-
ptæ rationis & obliquæ experientiæ par-
s, cum aliis quisquiliis, ex uſû medico re-
cta ſunt ; & quidem non iniquè : Licet
im illa remedia Chymica, quibus immor-
lem ſibi famam conciliavit Paracelſus &
elmontius, omni honore digna ſint, ſucce-
nea tamen illa vulgaria, à putatitiis Natu-
interpretibus, Crollio, Poterio, &c. in-
nta, cœmiteria potius ſaginant, quàm ut
neri humano pollicitam opem medendo
æſtent. Diſtinguendum igitur eſt inter Re-
edia Chymica Paracelſica, Helmontiana &
orum Adeptorum, quæ vel etiam ſimul ipſa
etalla tangunt, vel in virtute parùm ſunt
feriora, & animalia ſola reſpiciunt ; & in-
r Remedia Chymiſtarum vulgarium, quæ
ioribus ex diametro ſunt oppoſita. Illa
im plærumq; in igne indomita perſiſtunt &
uminativè agunt, malignitate minerali vel
roversâ vel transmutatâ ; hæc verò cruda,
nenata, groſſa vel etiam obtuſa exiſtunt
nenoſit ate minerali, per ſolventia contra-
magis exaſperatâ aut planè enecatâ, ſicut
paret in Antimonio ejusq; vitro ac flori-
s, de quo veriſſimè Helmontius edicit :
timonium & Mercurius, quamdiu vomitus
ſedes movent, non ſunt boni viri remedia ;
quam-

quamvis etiam contrarium non ſtatim ſequ-
tur, ſi tantùm ſudorem cient & vulgari mo-
præparata ſunt, teſtante Antimonio diapho-
retico officinarum, quod efficaciâ â Corn-
Cervi uſto non differt; utrumq; enim ign-
violento eſt deſtructum & nil niſi calx mortu-
quæ cum acido ventriculi fermentatur a-
ſic per accidens ſudorem propellit. Ut ern-
metalla & mineralia aſtralem ſuam Natur-
in nobis deponant, tenebroſam Archæi in-
mitatem illuſtrent, vel intrò ad penitiora tra-
mittantur, ac nobiſcum quaſi confabulent-
opus eſt vel Liquore Alcaheſt, vel Sale c-
culato majore aut minore. Hæc enim
ſolventia Naturæ, tantùm & unicè, poſſu-
metallica & mineralia corpora demulce-
aperire & claudere, ubi hæc deficiunt, qu-
modocunq; torqueantur mineralia ſubje-
per Chymiam vulgarem, nil tamen effici-
electo Medico dignum; quia vel deſtruu-
tur per igneas qualitates vehementes, vel
malignitate ſuâ exaltantur per ſalinoſas
ditiones, &c. In verâ autem Philoſophi-
præparatione nulla eſt deſtructio, ſed rec-
ctio, nulla mortificatio veneni, ſed inclu-
& transmutatio; id quod ſolventia ſali-
vulgaria præſtare nequeant, quia tant-
cortice tenus ſubjecta ſolvunt, ſuperficiali-
corrodunt, & uno verbo nil niſi disgrega-
Quòd ſi verò ſulphuream partem â merc-
riali extrahunt, etiam contrà intention-

Nat-

Naturæ agunt, quæ unionem horum radicalem unicè intendit. Unde etiam ejusmodi Sulphura deinde voto non ſatisfaciunt, niſi vehiculis ſuis certis committantur, quibus mediantibus iterum radicaliter ſolvantur & intrò adigantur.

Concludo ergô cum Helmontio, quod omnia Remedia mineralia & metallica, absq; Alcaheſt, ſale circulato majore aut minore facta, ſint nullius momenti; quod Scholæ Medicæ, hoc tempore, â poſteriori, ſubolfactæ, remediis illis Chymicis vulgaribus, Galenica & ſimplicia vegetabilia meritò anteponunt, licet enim miracula non ſemper præſtent, conſcientiæ tamen ſuæ melius conſulunt, quàm iſti mineralium coqui & braxatores ſpurii cum ſuis putatitiis Chymicis arcanis. Cui ſanitas & vita cordi eſt, ſequatur meum conſilium & fugiat iſtas Syrenas. Non eſt minerale vel metallum in totâ Naturâ, quod ego non in & extrà ignem, cum ſolventibus variis, aliquado per integrum annum & ultrà continuatum, ope vulgaris Chymiæ, examinaverim; ſed, ſi dicerem, quòd eventus meæ expectationi & deſcriptioni taumaturgicorum iſtorum arcanorum ſatisfecerit, mentirer ſicut nequam. Nil quidem novi, dum hæc aſſecuro, Medicis doctis & ſolertibus, in Germaniâ, aperio, qui paupertatem ſuam, hâc in parte, ab igne & experientia impertæsâ jamdudum ſunt edocti; ſed monere tantùm volo

vollo illos, qui Medicinam non profitentur & tamen curioſuli ſunt, ne inopinatum quid ipſis accidat; licet enim cordati Medici, in Germaniâ, Chymiæ vulgari vix amplius patrocinentur: quia verò Germani ab omnibus fermè Nationibus, pro gente ſtupidâ, indoctâ ac brutali habentur, eò quòd ſcientes non æſtiment, ſed alios: proinde multi extranei diverſarum Profeſſionum, noſtratibus imponunt, cramben duodecies coctam ac rejectam ſub arcanò ſolis Exteris noto, apponunt, magno pretio vendunt, & domum divites reverſi, risû penè crepunt.

Quòd ſi ergô Principes ac Magiſtratus Paſtores eſſent ſuæ gregis, & ſaburram iſtam Carbonariam ſuperbam, cum cremato vitriolato, univerſalibus Panacéis, Tincturis & Arcanis arcaniſandis, ad ultimam Thulen relegarent, opus præclarum peragerent, & omni memoriâ dignum. Nam efficerent ut Medicina antiqua ſalutaris ac tuta ſuo nitori priſtino reſtitueretur, & tam iniquè ac indignê ab iſtis ciniflonibus non tractaretur. Quamprimum enim à malecontentis & impatientibus infirmis talis Taumaturgus operatorius, Chymiſta, in auxilium vocatur, tunc ſtatim prima querela & vociferatio eſt ſuper Medicos ordinarios Civitatis: *Vah, quàm planè nil ſciunt hi homines! longè deviant à veritate, non intellexerunt morbum, nec tria Principia Chymicorum. Cauſa hujus morbi eſt*

Can-

Cagaſtricum reſolutum, non aqua intercus, &c. modò antè ſeptimanam vocatus eſſem, & in 24. horis ſanitatem reſtituiſſem: quid eſt cum iſtis Doctoribus Galeniſtis? Nil ſciunt, niſi ſuas herbas, &c. Deus cuſtodiat hominem unumquemq; ab illis. Sed quia factum infectum fieri nequit, propterea ſollicitus ero de reſarciendo hoc errore, cum hac tamen præcautione, quòd infirmo nil poſſum promittere, quia nimis tardè vocatus ſum, deſtructâ naturâ, ab iſtis Doctoribus, non tamen deſperare etiam jubeo, ſed faciam, quod meum eſt: Habeo hîc egregium crematum, quod baſio Veneris & Martis eſt impragnatum, hujus tantùm unicum cochlear cotidiè ſumptum mirabiles effectus edit, licet inſenſibiliter operetur: deinde eſt mihi quoq; Panacea Solaris, qua omnem dolorem aufert & inſuper morbum ejusq; cauſam per ſudorem expellit. Vera enim Medicina Chymica non niſi per cutaneos poros & diaphoreſin operatur.

His & ſimilibus convitiis Medici docti & expertes ab iſtis luſcioſis ſciolis lacerantur, licet illos ipſos aliquando, per propria remedia mineralia deſtructi, ſalutares, ſatis doctos & potius θεῶν χεῖρας experti ſint, me inſpiciente & annotante in diverſis locis. O quàm bonum imò præſtantiſſimum fuit tunc ipſorum ſtomacho irritato ac vomenti, electuarium ex aſtringentibus, Cordialibus & ſtomachicis, cum emplaſtris & ungventis ſimilibus adhibitis, tinctura etiam roſarum ſuâ laude non caruit, quàm tamen ſæpius ſannis ac ludibrio exceperunt: Ipſorum verò eſſentiæ & tin-

ctura ex auro, gemmis, &c. tunc temporis pauſabant, quia nihil canere valebant. Sic tandem ſerò ſapiunt Phryges, tertio interim ſeducto & patiente. Quando enim talis Doctorellus Chymicus Medicis ordinariis tàm nequiter & calumnioſè inſultat, Sapientum antiquorum dicta & fundamenta, detruncato ſensû, ſicut Diabolus ſcripturam, allegat, & alienis Medicorum plumis, cornicularum inſtar, ſe exornat, tunc ſæpè non tantùm plebs, ſed etiam magnates, aures credulas ei præbent, quô emolumentô, dicant ipſi. Ego tantùm hoc vidi, quod plures ad æternam quàm temporalem vitam per iſta maligna remedia fuerint ſuſcitati, taceo ſæpè morbos communes ac leves eorum vehementiâ exaltatos & anonymos factos, naturâ intempeſtivè ſtimulatâ. Si igitur tales Agyrtæ & violenti naturæ pediſſequi ex civitatibus abrogarentur, conſervarent pro 2. Respublicæ ſuos ſubditos & proſpicerent ſibi de Medicis, modo vero & ordinario, per Doctrinam Galeni & Hippocratis, graduatis. Veri enim Chymici, ſicut ſunt rariſſimi, ita aliorum ope non indigent, nec morbos ſanant, niſi ex gratiâ, absque ullâ exactione pecuniæ, quàm non rarò, ipſimet copioſè conſtruunt. Quare in Regulam pono. Quicunq; Titulum veri Chymici prætendit, oſtendat prius in loco publico, vice Diſputationis vel Examinis, Scholis uſitati, vel Liquorem Alcaheſt, vel ſal circula-

tum

tum majus aut minus, vel ipſam Tincturam metallicam, & tunc glorietur de præeminentiâ ſuper Medicos Dogmaticos Scholarum, citius non.

Ex his præmiſſis conſtat, qualia ſint vera remedia Chymica, & ubi quærenda, ſcil. apud Adeptos actuales ac veros Philoſophos, non illos Deſtillatores mineralium, licet centum artificioſis furnis ſint inſtructi. Imò multitudo & architectura furnorum curioſa tanquam digito monſtrant, ipſorum Herum adhuc in Tyrocinio verſari, ac nil minus eſſe quàm Galenum, omnium autem minimè Naturæ humanæ ac metallicæ Imperatorem. Vera enim ſcientia Chymica non indiget Chryſulcâ, ſpiritu Nitri, Salis Sulphuris &c. nec utitur vitris circulatoriis, pelicanis roſtratis, receptaculis amphoratis & monſtroſis aliis præparatoriis, ex ære, ferro & terrâ effictis, ſed unicâ quandoq; deſtillatione ſimplici totum negotium abſolvit; quia naturam ſequitur, ejusq; inſtrumentis competentibus occultis operatur, quamvis etiam in Arcanis majoribus, per caudam vulpinam, aurum non producit, ſed ſingularia ingredientia & inſtrumenta expoſcit. Remedia vero hâc arte præparata ſunt plerumq; fixa & tanquam ſpecula lucentia, quæ noſtrum vitale lumen illuſtrant, mortisq; nuncios, tenebras, in ſpiritum vitalem irruentes, expellunt, atq; ſic per ſe & poſitivè morbos tollunt. Nonnulla tamen fal-

ſa ſunt, ex ſaturatorum genere, quæ proinde, indeperditis viribus, coctiones omnes tranſeunt & obſtructiones viſcerum aperiunt; quædam etiam utrumq; præſtant. Purgans verò nullum hoc Pharmacopolium Philoſophicum diſpenſat, præter unicum Mercurium Corallatum genuinum Paracelſi. Cætera omnia per tranſpirationem, urinam vel ſudorem opitulantur; quod unusquisq;, Galenicæ Medicinæ pertæſus, apud ſuum Medicum Chymiâ inſignitum, prius expiſcari poteſt, antequam ſe ſuosque periculoſè proſtituat & Medicos ordinarios Dogmaticos contemnat.

Epilogus.

MAgna parvis includere, delitioſum magis quàm tædioſum. In Præcedentibus paucis pagellis, ſtylo currenti ſignatis, delineata & exſtructa vidiſti, judicioſe Lector, duo pulcherrima totius mundi Palatia: Unum Hyemale; alterum Æſtivale, utrumq; muro triplici circumdatum & Ponte ſublicio firmatum, ne pecudes campi caſualiter hanc hominibus ſolis conſecratam habitationem intrent ac defœdent; quia verò Dominus ſive Patronus eorum, ſapientiores tantùm ex hominibus, pro inquilinis elegit; proinde cuique Arci ſuum Portenarium præfixit, qui advenas hoſpites, unde veniant & quid ſciant, rigoroſè examinet. Hoc officium janitorium

eſt valdè moleſtum , ob multitudinem & importunitatem intrare volentium ; quamvis enim ex mille vix unus examen ſuſtineat & intromittatur , cæteri tamen rejecti die noćteq; tumultuantur , omnemq; ſomnum impediunt : Multi enim precariò,multi clanculùm , plures armatâ manû Portam frangere & intrare cupiunt ; ſed quia hi cuſtodes multiplici armorum genere ſunt muniti , omnes tandem nil niſi plagas & inſanabilia vulnera, ex iſtâ inſulsâ & illegitimâ luctâ lucrantur. Proinde tutius longè eſt , cum amico amicabiliter procedere & rem togâ acquirendam ſago non expetere. Quia verò amica informatio iſtud ſolenne Examen valdè facilitare poteſt ; propterea omnibus & ſingulis peregrinantibus hujus Examinis ſumma capita prodam , ut ſe in itinere præmunire , & quid reſpondendum ſit , queant præconcipere. Conſiſtit autem prædictum Examen in tribus quæſtionibus. 1. eſt, quales ſint hoſpites ? 2. quid ſentiant de illis Palatiis ? & 3. quibus artibus ibi vivere intendant? Quoad primam quæſtionem, quisq; ſemetipſum commendet ; quoad ſecundam, quæ omnium intricatiſſima , ſpinoſa & ambigua eſt, propiorem doctrinam ſuppeditabimus. Involvit autem iſta quæſtio aliam, nimirùm , ex quâ materiâ remotâ & proximâ hæc duo fortalitia ſint ædificata : Ubi ſciendum eſt quòd Hyemale non conſtet, ex ſilice , calce vivâ, lateribus,

ribus, terrâ pingui virgineâ (quàm ſtulti unum vel alterum pedem ſubtus Horizontem effodiunt) neq; ex pyrite, lapide calaminari, armeno, lazureo, amiantho, antimonio, arſenico, argento vivo, borrace, ceruſsâ, cinnabari nativo, magneſiâ, marcaſitâ, minio, ammoniaco ſulphure, talco, vitriolo, hæmatite, cobalto, cretâ ſmiride, vel etiam pingui illâ venenata materiâ, quæ ſe in cuniculis ſubterraneis agglutinat & â metallurgis Gur vocatur, neq; ullo alio metallo, exceptô Solis coagulo, ſed ex merâ aquâ hylegiali cryſtallinâ & terrâ virgineâ falsâ, tanquam ſubjecto remoto & proximo. Verùm quia Janitores hi ſunt aſtuti & nil credunt, niſi quod vident, propterea opus eſt, ut hujus ſalis partem aliquam in medium producas, per ſalia enim eſt introitus, propriè & impropriè ſic dicta. Æſtivale verò conſtat, quoad materiam remotam, ex 5. lapidibus, quoad proximam, ex puriſſimâ, niveâ, aquâ igneâ, inde expreſsâ. Poſſibile quidem eſſet, ſimilem arcem ex aliis etiam lapidibus & terris conſtruere, ſed quia nimis duri, ligoni & torno non obediunt, multumque temporis exigunt; melius eſt in illis acquieſcere. Quod enim poteſt fieri per pauca, non debet tentari per plura. Rejiciuntur ergò cum prioribus enumeratis ſubjectis omnia metalla, exceptis duobus, igneo & aqueo. Sed quia Portitori etiam hæc generalis reſponſio non ſufficit, oſtendas ipſi

illa

illa tria requiſita extrà-Eſſentialia', quæ tanquam medium requiruntur, & ſtatim quæſtio hæc erit ſoluta, ac Tu non pro hoſpite, ſed Amico intimo ſuſceptus. Ratione tertiæ quæſtionis, multa de novo inculcare ſuperſedeo, quia adeò difficilis non eſt & præterea Portenarius ipſe, ex amicitiâ contractâ, ſuppetias debitas tibi non denegabit. Intrabis ergò, paulò poſt, per varios porticus ac pavimenta, auro gemmisq; relucentia, & in ſuperiori contignatione, ſuper portâ interiori, ſub pinnaculo, in ſplendidâ turriculâ conſpicies Democritum flentem ac ridentem. Cubicula verò cætera magna ſunt & Perſico luxû repleta. Mane vel in æſtivali vel hyemali, vel in utroq; ſuo anni tempore, perinde eſt, non deerit tibi quicquam temporale; vide autem, ut æternam quoq; beatitudinem cum hac conjungas. Intereà fruere deſideratâ felicitate, maximâ & ingenuè confiteare, annon, favore & informatione noſtrâ, ex infinitis miſeriis relaxatus, gratias immortales nobis debeas.

Vale.